

نگاهی به سهولت های سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات

نویسنده: جعفر ایشانی کارشناس آگاهی عامه کمیسیون دسترسی به اطلاعات

طراحی و افتتاح «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» یک گام مهم و اساسی در نهادینه سازی فرهنگ آزادی حق دسترسی به اطلاعات، شفافیت، پاسخگو کردن ادارات و ایجاد مصونیت برای متقاضیان اطلاعات است. کمیسیون دسترسی به اطلاعات، این سیستم را طراحی و افتتاح کرده است، البته که موفقیت این سیستم وابسته به حمایت رسانه ها، جامعه مدنی و سایر شهروندان است. هیچ سیستم و روندی بدون همکاری مردم موفق نبوده و نیست. به این ملحوظ کمیسیون دسترسی به اطلاعات، خواهان همکاری مردم جهت به موفقیت رساندن «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» است.

هدف از طراحی و راه اندازی این سیستم، دسترسی سهل و آسان شهروندان به اطلاعات به شکل آنلاین است تا متقاضی بتواند به آسانی تقاضای اطلاعات نموده و در صورت عدم ارایه اطلاعات به متقاضی از سوی اداره، بتواند شکایت خویش را فوراً به شکل آنلاین در سیستم درج نماید.

یکی از سهولت های «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» این است که متقاضی اطلاعات میتواند، در هر موقعیتی، در صورت دسترسی به اینترنت، اطلاعات را از ادارات تقاضا نمایند و در صورت عدم ارایه اطلاعات از سوی اداره مربوطه، متقاضی به صورت آنلاین در این سیستم شکایت خویش را درج نماید. قبل از طراحی و افتتاح این سیستم متقاضی، باید اطلاعات را یا به شکل کتبی یا از طریق ایمیل از ادارات درخواست میکرد که کمیسیون دسترسی به اطلاعات، قبل از شکایت متقاضی در جریان قرار نمیگرفت اما با استفاده از این سیستم کمیسیون از روند تقاضای اطلاعات نظارت کامل دارد.

این سیستم طوری طراحی شده است که کمیسیون دسترسی به اطلاعات از جریان تقاضای اطلاعات و ثبت شکایات در این سیستم به گونه کامل و منظم نظارت نماید. در صورت عدم ارایه اطلاعات به وقت معین از سوی اداره به متقاضی، کمیسیون فوراً مداخله کرده و اداره مربوطه را وادار به ارایه اطلاعات به متقاضی می نماید. همچنان در صورت عدم ارایه اطلاعات از سوی اداره مربوطه به متقاضی و یا قناعت نداشتن متقاضی از اطلاعات ارایه شده، متقاضی میتواند شکایت خویش را درج سیستم نماید تا کمیسیون بعد از درج شکایت متقاضی در سیستم به شکایت متقاضی رسیدگی نماید.

تقاضای اطلاعات از طریق «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» باعث مصونیت متقاضی می شود، چون اگر متقاضی، نام و مشخصات خود را وارد سیستم ننماید ادراه مربوطه هیچ نوع دسترسی به نام، ایمیل و آدرس متقاضی پیدا کرده نمی تواند. وقتی شما به آدرس «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» وارد شوید (www.askforinfo.af) چهار گزینه ذیل ارایه می شود:

- ۱- در خواست اطلاعات؛
- ۲- پیگیری درخواست؛
- ۳- درج شکایت؛
- ۴- پیگیری شکایت؛

در گزینه نخست «درخواست اطلاعات» (یعنی اطلاعاتی را که متقاضی تقاضا می نماید) نام، ایمیل و وظیفه متقاضی اختیاری است که در صورت تهدید و به خطر افتادن متقاضی، متقاضی می تواند نام، ایمیل و وظیفه خویش را درج نکند. مصونیت را که این سیستم برای متقاضی، ایجاد کرده است

باعث تشویق و انگیزه شهروندان خواهد شد تا در امر مبارزه با فساد اداری و شفافیت اقدام نموده، تا در روند شفافیت و پاسخگو سازی ادارات سهم بگیرند.

گزینه دومی «پیگیری درخواست» است، (بعد از تقاضای اطلاعات سیستم به شکل خودکار به متقاضی کود را ارایه میکند) که متقاضی باید آنرا نزد خویش حفظ کرده تا بعداً اطلاعات تقاضا شده را از طریق سیستم از اداره مربوطه پیگیری و دریافت نماید.

گزینه سومی «درج شکایت» است، که متقاضی در صورت رضایت نداشتن از اطلاعات ارایه شده و عدم ارایه اطلاعات، شکایت خویش را می‌تواند درج سیستم نماید.

گزینه چهارم «پیگیری شکایت» است، که متقاضی شکایت خویش را در کمیسیون پیگیری نموده تا در جریان بررسی شکایت خویش از سوی کمیسیون، قرار داشته باشد.

«سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» به سه زبان فارسی، پشتو و انگلیسی طراحی شده است، که متقاضی به هر یکی از این سه زبان بخواهد، می‌تواند از اداره مربوطه تقاضای اطلاعات نماید.

در افغانستان سیستم های زیادی جهت بهتر شدن پیش‌برد امورات طرح شده است، اما اکثریت شان نتوانسته اند؛ کارایی و موثریت لازم را داشته باشند. یگانه دلیل عدم موفقیت سیستم ها در افغانستان ضعف رهبری در ادارات و نبود اراده در موفقیت سیستم ها پنداشته میشود. اما کمیسیون دسترسی به اطلاعات، مصمم است که با تمام توان و امکانات در دست داشته «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» را با همکاری رسانه ها، جامعه مدنی، شهروندان و نهاد های ذی دخل به موفقیت رسانیده، کارایی و موثریت آنرا افزایش داده و به یک سیستم فعال و پویا تبدیل نماید.

از آنجایی که رسانه ها نسبت به سایر نهاد ها و شهروندان بیشتر به اطلاعات نیاز دارند و فعالیت های شان وابسته به اطلاعات است، این سیستم سهولت های بیشتری را برای رسانه ها ایجاد کرده است. توقع میرود که رسانه ها در به موفقیت رساندن این سیستم با کمیسیون همکاری شایان نمایند، تا دسترسی به اطلاعات از طریق این سیستم به یک فرهنگ مبدل گردد.

یکی از ویژگی های حکومت داری خوب، ایجاد سهولت در ارایه خدمات و معلومات به شهروندان است. که «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» بهترین سهولت را جهت دسترسی شهروندان به اطلاعات ایجاد کرده است. به موفقیت رسیدن این سیستم به معنی حکومت داری خوب، گردش آزاد اطلاعات، پاسخگویی حکومت به ملت، کاهش و سرانجام ختم فساد اداری و شفافیت در ادارات دولتی است.

طراحی و افتتاح «سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات» از سوی کمیسیون دسترسی به اطلاعات، گام علمی در روند حکومت داری الکترونیکی و ایجاد سهولت های بیشتری برای دسترسی شهروندان به اطلاعات می‌باشد. www.askforinfo.af